

Una nova manera de descansar, tornant als orígens

Turisme a pagès

L'agroturisme o turisme verd es va convertint en una nova manera de passar les vacances o els caps de setmana. Viure al camp, respirar aire fresc, conèixer com és la vida a pagès. I també veure racons del país que desconeixem.

Fondellops, Riells de Montseny (la Selva).

ARXIU

La idea de passar unes vacances o un cap de setmana amb la tranquil·litat com a tònica guanya cada cop més adeptes. Les aglomeracions, les presses o el desgavell dels desplaçaments a l'hora de viatjar fan que la gent comenci a pensar en vacances que podríem dir-ne alternatives, però que, de fet, no són sinó un retorn als orígens. La vida rural, el descobriment de zones del país que no hem vist mai, la possibilitat de fer coneixences noves i l'oportunitat de degustar una cuina feta amb uns ingredients que creixen al costat de casa, heus ací alguns dels atractius de les vacances verdes. El preu d'estada d'aquesta mena de residències, que oscil·la entre les 1.500 i les 9.000 per dia, constitueix un cimbell més.

Tot i que l'agroturisme o el turisme verd fa temps que és una de les fórmules de fer vacances més practicades als països del centre i nord d'Europa, a Catalunya és un fenomen relativament recent. És cert que algunes masies o cases de pagès ja tenien la tradició de llogar habitacions, però no és

Casa Ferro, Erill la Vall (l'Alta Ribagorça).

ARXIU

fins a la creació de Turisverd, l'Associació Catalana d'Empresaris de Turisme Agrari, que es comencen a regular els serveis que han d'oferir les cases de pagès. La iniciativa d'autoregulació que han dut a terme les empreses és paral·lela a la del Departament de Comerç, Consum i Turisme, que des del 1983 recull la modalitat agroturística amb la catalogació de residències de pagès.

enguany, Turisverd i el Departament de Turisme han editat dos catàlegs que apleguen l'actual oferta de cases de pagès i que faciliten el contacte entre els turistes i els paratges de destinació.

El catàleg de Turisverd recull 114 cases de pagès distribuïdes per comarques de muntanya i de l'interior. El 80% de les residències del catàleg de Turisverd consten també en el catàleg de la Generalitat, que només aplega les cases de pagès amb una capacitat màxima de 15 persones.

En total, l'oferta global és de 1.146 places. Tenint en compte la bona acollida que té l'agroturisme, les previsions oficials creuen possible que d'aquí a no gaire puguin funcionar 500 cases. Vista la creixent importància del turisme verd, la Generalitat —el departament d'Agricultura, Turisme, Medi i Cultura— és a punt d'enllestir una normativa per a regular-lo. Aquesta regulació oficial, que podria entrar en vigor l'any que ve, establirà les condicions i presta-

Les masies han de tenir unes prestacions mínimes. En la foto, el Mas Banus de Tavèrnoles (Osona).

ARXIU

cions que han de satisfer els establiments d'agroturisme.

Actualment, la major concentració de cases de pagès dedicades a l'agroturisme és al Pirineu occidental i a les comarques nord-orientals, amb l'Alta Ribagorça com a comarca amb més oferta. Les comarques on podem trobar aquestes residències de vacances són: l'Alta Ribagorça l'Alt Camp, l'Alt Empordà, l'Alt Penedès, l'Alt Urgell, el Baix Camp, el Baix Empordà, el Berguedà, la Cerdanya, les Garrigues, la Garrotxa, el Montsià, la Noguera, Osona, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà, el Pla de l'Estany, el Priorat, el Ripollès, la Selva, el Solsonès, la Terra Alta i la Vall d'Aran.

MODALITATS

El decret del Govern català del 4 d'agost del 1983 deia: "la promoció dels recursos turístics de les comarques interiors i de muntanya és necessària, tant per raons econòmiques com per assolir els objectius de millora de les rendes de les famílies que viuen al medi rural i de reequilibri territorial de Catalunya".

Les residències-cases de pagès definides per aquest decret són habitatges rurals que destinen una part d'estances i cambres a allotjar turistes. L'habitatge ha d'estar situat en poblacions no superiors a 1.000 habitants. Les cases tenen una capacitat d'unes 15 persones, cosa que assegura força la tranquil·litat. Les masies han de tenir unes prestacions mínimes, com ara aigua corrent, electricitat, serveis higiènics i eliminació de deixalles.

Determinant aquestes condicions per decret, la Generalitat també obria la possibilitat de millorar les cases de pagès que vol-

guessin acollir hostes. Per això, qualsevol propietari que desitgi formar part de la xarxa de residències d'agroturisme pot accedir a subvencions per a realitzar obres de millora i adequació de la casa. Aquestes subvencions, que van a fons perdut i que pugen al 50% del pressupost total de les obres de millora, poden arribar al milió i mig de pessetes. A banda l'adequació física del mas, l'empresari de turisme verd ha de seguir una colla de tràmits, si vol obrir el seu propi establiment. Primer, sol·licitar l'autorització d'obertura, de turisme, després notificar els preus i, finalment, disposar de la documentació necessària.

A banda el règim d'estada, els masos ofereixen dos tipus de servei: pensió completa o mitja pensió —els propietaris cuinen per als hostes—; o dret de cuina —els turistes són els encarregats de preparar-se el menjar, menjar que els proporcionen els propietaris de la masia—.

Pels serveis que ofereixen, el catàleg editat per Turisverd divideix les cases de

Telèfons útils

Departament de Comerç, Consum i Turisme de la Generalitat: (93) 237 90 45.

Departament d'Agricultura: (93) 237 24 42.

Turisverd: (93) 301 17 40 i (93) 301 16 36.

Agroturisme Osona: (93) 812 20 91.

Agroturisme la Garrotxa: (972) 44 80 14.

Assoc. Cases de Pagès l'Alta Ribagorça: (973) 69 60 49.

Agroturisme l'Alta Ribagorça: (973) 69 40 61.

Allotjaments Rurals del Berguedà: (93) 825 09 06.

Turisme Rural del Pirineu Aragonès: (974) 50 23 02.

pagès en Cambra d'hostes, Mas d'hostes, Càmping masia, Estança rural i Casa rural.

La Cambra d'hostes ofereix cambres dins la masia habitada pel pagès. Generalment, amb serveis independents. També pot oferir servei de restauració o dret de cuina, segons els casos.

El Mas d'hostes ofereix un habitatge complet amb tots els serveis per a poder-hi viure. Són masos que es lloguen per setmanes o caps de setmana.

El Càmping masia és una categoria de càmpings. Es caracteritza per una limitació de les instal·lacions permeses i perquè l'espai mínim d'acampada per a cada alberg mòbil és de 200 metres quadrats.

L'Estança rural consisteix en l'oferta de cambres dins un nucli de població. Finalment, la Casa rural ofereix una casa sencera en un nucli rural.

ALTRES APLICACIONS

A més d'acollir hostes, les residències-cases de pagès que formen part de l'oferta de turisme verd també poden complir altres funcions, d'ordre pedagògic, posem per cas. La presència d'animals i cultius és aprofitada a fi d'ensenyar o aprendre què és i com funciona una granja.

Altres activitats poden ser el desenvolupament de l'agricultura biològica, la promoció de la cuina i dels productes típics, a banda de les *agrobotigues*.

Xènia Bussé

L'Alta Ribagorça concentra la majoria dels masos de turisme. En la foto, la Casa Maria, a Taüll.

ARXIU